

μαί δλόκληρος σῶμα ἐγώ καί δέχομαι στά γόνατα μ' εὐγνωμοσύνη τίς ἐντύψεις πού σὺ κακόμοιρε περιφρονᾷς, τίς ἐντύψεις πού οἱ αἰσθησῆς μου, μέλισσες ἀνοιξιάντικες, κουβαλοῦν ἀπό τῶ λουλουδιῶν τήν καρδιά.

— Φαντασιᾶ (*) τὸ καθετί τριγύρω σου, Σαχιμπ, ἀπάτη τὸ καθετί. Ἀλήθεια μιὰ μονάχα τὸ Ὑψιστὸ Ἐγώ, πού μέρος του καί τὸ δικό σου τὸ Ἐγώ. Θεὸς ὁ Παραδράχμας, Θεὸς καί σὺ ὁ ἴδιος. Μὰ τὸ δικό σου τὸ ἐγώ τῆς ἀγροικισίας τὸ σκεπάζει ἡ καταχνιά καί γύρω σου φαντάσματα γεννιούνται. Μιὰ Ὁμορφιά μονάχα τὸ Ἐγώ, μιὰ Ἡδονή, μιὰ Ἀγάπη τὸ ἀληθινὸ τὸ εἶναι. Καί τῆ στιγμή πού ἀνοίχουν τὰ μάτια τὰ πραγματικά καί ζεσκιστεῖ ἡ σκίπη ἡ ἀδιάφανη καί ἀντιμέτωπος σταθεῖς μὲ τὸ πραγματικὸ Ἐγώ σου, θὰ πάψει ἡ περιπλάνηση καί λεύτερος Θεὸς θὰ θρονιαστεῖς στὸ ἔπειρο (**).

— Πές μου στὸ ἔρμὸ ἔπειρό σου, πές μου ὑπάρχουν τοῦ τόξου τοῦ οὐράνιου τὰ χρώματα κ' οἱ χρωματιές; Καί ἂν τὸ τόξο εἶναι φαντασιᾶ ἀληθινή εἶναι ἡ χαρὰ πού τὰ μενεξεδιὰ ἀντιπεγγίσματα γεννοῦν ἐπὶ τὴν καρδιά μου. Πές μου τοῦ ἔπειρό σου τὴν ἀτέλειωτη τὴν ἐρημιὰ φιντρώουνε λουλουδιὰ, λάμπουνε μάτια ἀπὸ ἀγάπη, φωτισμένα, σμίγουνε χεῖλια, ἀνοίγουν ἀγκαλιές, δημιουργεῖ κανεὶς στὸ ἔπειρό σου; Τῆς ἡδονῆς τὸ μέθυσμα ὑπάρχει καί; καί ζεῖ κανεὶς ἐκεῖ, καί πάσχει, καί πονεῖ, καί χαιρεται, καί κλαίει, καί ἀγαπᾷ καὶ ὀχτρεῖται; Ὑπάρχουν ἀλλαγές συχνές στὸ ἔπειρό σου, καί παύει

*) Φαντασιᾶ=Maya. Ὁ ἰδαιλιστικὸς πανθεισμός τῶν Uranishads καί τῆς Veolanta (ἄγιες γραφές). «E kam a-nad-vityam» λέγουνε οἱ Uranishads μ' ἄλλους λόγους «πραγματικά μονάχα ἕνα χωρὶς δεύτερο». Τίποτα ἄλλο δὲν ὑπάρχει ἀπὸ τὸ Ἀπόλυτο Πνεῦμα, τὸ Ἀπόλυτο Ἐγώ, τὸν Παραδράχμα. Κάθε τί ἄλλο γύρω μας, τὸ ἴδιο μας τὸ σῶμα, ἡ ὕλη, μ' ἕνα λόγο, εἶναι ἐπάτη, ἀποτελεσμά τοῦ maya. Τὸ ἀπόλυτο ἔντο μέσον τοῦ maya, πῶναι δικιά του δύναμη, μεταβάλλεται εἰς ὄρισμένο ἔντο, γεννᾷ τὰ φαινόμενα. Κ' ἔτσι τὸ ἀπόλυτο ἐγώ νομίζει α) τὸν ἑαυτό του σάν ἰδιαίτερο ἐγώ, β) καί ἀνυπαρξτα φαινόμενα πῶς εἶναι ἀληθινά. Ἡ ἀπάτη βαστά, ὡσὸτου τ' ὄρισμένο ἐγώ καταλαβαίνοντας τὴν ταυτότητά του μὲ τὸ ἀπόλυτο ἐγώ, περνᾷ ἀπὸ τὸν κύκλο τῶν ψευτικῶν φαινομένων στὸ βασιλεῖο τοῦ ἀπόλυτου ἔντου.

**) But to them in whom this ignorance of Self is by knowledge dispelled, Knowledge sam-like reveals the Supreme Verity».

Bhagavad—Gita

μιὰ μόνη στιγμήλα ὁ αὐτοθαλασμός, τὸ αὐτομεγαλειό; Τὰ χεῖλια τὰ δικά μου ψέλνουνε τὸν Ὑμνο τῆς Ζωῆς· μὲ τραβοῦνε σὲ πεταλοῦδες καί σὲ πολύχρωμες φουσκάλιδες τοῦ ἀφροῦ.

— Σαχιμπ, οἱ ἡδονές πού τώρα σὺ λατρεύεις ἀρχὴ ἔχουνε καί τέλος, μὰ τὸ ἀθάνατο Ἐγώ σου σὰ γνωρίσεις θὰ γεννηθῶνε ἄλλες αἰώνιες ἡδονές καὶ ἀθάνατες.

— Ἀλλοίμονο, γρήγορα τελειώνει τὸ μεθύσι τῆς ζωῆς. Σὲ λίγο τὰ κατάμαυρα μαλλιά θ' ἀσπρίσουν καί τὸ ζεστό τὸ αἷμα θὰ παγώσει, καί κεῖ κρυμμένος κάπου περιμένει ὁ μέγας ὁ Ὀχτρός, ὁ Θάνατος, μὰ ἔως τότε ζήτω ἡ ζωὴ, τὸ σῶμα ζήτω, ζήτω ἡ ἀγάπη, ζήτω ἡ ψευτιά, ἀφοῦ ψευτιά τὴν ὀνομάζεις σὺ. Κι ἂν πέρα ἀπὸ τὸν τάφο ἄλλες, μὰς γεννηθῶν ἡδονές ἀθάνατες, καί αἰσθησες ἀθάνατες ντυθῶμε, τότε, μονάχα τότε, θὰ φωνάξω ζήτω τὴν ἀθανασία.

— Μὰ δὲ θὰ τὴ γοῖσει τὴν ἀθανασία ὁ Σαχιμπ προτοῦ τ' ἀθάνατό του νὰ γνωρίσει εἶναι. Δι' σήμανε ἀκόμα ἡ καμπάνα, ἡ καταχνιά καί τὸ σκοτάδι θὰ ξακολουθήσουν, καί ὁ Σαχιμπ σὲ ἀναριθμητὲς θὰ ξαναγεννηθεῖ ζωές. Μὰ θὰ ἔρθει ἡ μέρα πού ἡ περιπλάνηση θὰ σταματήσει, κ' ἡ ρόδα ἀπὸ τίς ζωές τίς ψευτικές θὰ πάψει νὰ γυρνᾷ. Θὰ φέξει τότε ἡ ἀλήθεια καί τὰ φαντάσματα θὰ διαλυθῶν. Τότε ἡ ψυχὴ μόνχη θὰ βρεθεῖ, καί στή μοναξιά, πού τὸ δικό της φῶς θὰ λούζει, θὰ μένει περιμένοντας Θεὸς ἐκεῖνη μὲ τὸ Θεὸ τὸν Ὑψιστὸ νὰ ἐνωθεῖ. Ὡς τότε τὰ φαντάσματα θὰ παίρνεις γιὰ πραγματικότητα.

— Γεννάς, κακόμοιρε, ἐσὺ φαντάσματα τριγύρω μου, μὰ δὲς χαράζει στήν ἀνατολή! Ἀκοῦς πού τραγουδοῦνε τὰ πουλιὰ; Οἱ κουκουβάγες κρύφτηκαν κρύφου καί σὺ. Σὲ λίγο θὰ φανεῖ ὁ ἥλιος, θὰ ζεσταθεῖ ἡ φύση, θὰ φύγει τῆς νυχτῆς ἡ νείκρα καί θὰ ξαναρχίσει ἡ Ζωή. Γιὰ δὲς πῶς βᾶφεται ὁ οὐρανός, γιὰ δὲς τίς δροσοστάλλαχτες τίς πρασινάδες, γιὰ δὲς τριγύρω τὴ γιορτὴ τῶ λουλουδιῶν. Ψεύτικη λέγεις ἡ Ζωή, δός μου ζωὴ σὺ λέγα γώ· ψευτικές λές οἱ αἰσθησες, δός μου καί ἄλλες αἰσθησες. Ἡ περιπλάνηση ἄς ἐξακολουθήσει, κ' ἡ ρόδα ἄς μὴ σταματήσει. Δός μου ζωὴ καί ψεύτικη ἀκόμα, δός μου ἀναριθμητὲς ζωές. Ἄν τέτοια ἡ ζωὴ, τότε ἀκόμα μιὰ φορὰ ἄς ξαναζήσω. Φύγε ὁ ἥλιος ἀνεβαίνει.

Καλοῦτα, Γεννάρης 1908

ΚΡΙΣΝΑΣ

“Ο ΝΟΥΜΑΣ,”

ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΚΕΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΡΟΜΗ ΧΡΟΝΙΑΤΙΚΗ

Γιὰ τὴν Ἀθήνα Δρ. 5.— Γιὰ τίς Ἐπαρχίες Δρ. 7
Γιὰ τὸ Ἐξωτερικὸ ἔρ. χρ. 10.

Γιὰ τίς ἐπαρχίες δεχόμεστε καὶ τρίμηνες (2 Δρ. τὴν τριμηνία) συντρομῆς.

Κανένας δὲ γράφεται συντρομητὴς ἂν δὲ στείλει μπροστὰ τὴ συντρομῆ του.

10 λεπτὰ τὸ φύλλο λεπτὰ 10

ΒΡΙΣΚΕΤΑΙ. Στὰ κιάσκια (Σύνταγμα, Ὁμόνοια) Ἐθν. Τράπεζα Ὑπ. Οἰκονομικῶν, Σταθμὸς Τροχιόδρομου (Ἀκαδημία), Βουλῆ, Σταθμὸς ὑπόγειου Σιδηδρόμου (Ὁμόνοια), στὰ βιβλιοπωλεῖα «Ἐστίας» Γ. Κολάρου καί Σακέτου (ἀντίκρυ στὴ Βουλῆ).

ΠΑΡΑΓΡΑΦΑΚΙΑ

Ἡ ἐγκληματικότητα.— Ἡ πάψη τοῦ κ. Χατζιδάκη.— Ἀστυνομία πού ἐπαναστατεῖ— Οἱ μαχαλάδες μας κ' ἡ ἀρχαιομανία.

Τὸν τελευταῖο μῆνα πλημμύρα ἀπὸ ἐγκλήματα καὶ αὐτοχρονίες σημειωθήκαμε στὰ ἄστυνομικὰ δελτία. Ἡ Ἀθήνα καὶ ὁ Πειραιᾶς κολεμπήσανε στὸ αἷμα. Καί τί ἐγκλήματα; Στραγγαλισμοὶ μικρῶν παιδιῶν, ἔχθρες, φόνου γιὰ κλέψιμο, μαχαρώματα γιὰ ἐρωτοδουλείς καί τὰ τέτοια, πού δειχνουνε θεοφάνερα πῶς ἡ κοίωσις μας σάπισε ὡς τὸ κόκαλο.

Κεῖνοι ὁμοῦ πού ψυχολογοῦνε τὰ γεγονότα καὶ ζητᾶν τὰ πράματα, δὲν ξαφνιάζονται καθόλου γι' αὐτὴ τὴν κατάσταση. Ἀμα βλέπουνε τὸ λαὸ ἀφημένο ἔρμω στὸ δρόμο τοῦ χαμοῦ, δίχως σκολεῖο πού νὰ τὸν μορφώσει, καί δίχως Ἐκκλησίᾳ πού νὰ τὸν διδάξει τὸ στοιχειώδη καί πρῶτο καθήκον του, τὸ σεβασμὸ σὴ ζωὴ τοῦ ἄλλου, ἄλλὰ τὰ περιμένουν καί τὰ δέχονται σὰ φυσικά.

Οἱ λαοὶ τὸ εἶπαμε καὶ ἄλλοτε, δι' φρονιματίζονται μὲ τίς πατριωτικὰς παραδόσεις τῆς 25 τοῦ Μάρτη, μὲ τὰ ἀποκροστικὰ ἄρθρα τῶν «Πατριῶν», καί μὲ τὰ τραγούδια τοῦ Μαισοῦκα. Κάτι βαθύτερο, κάτι οὐσιαστικώτερο, κάτι ἡψηλότερο χρειάζεται. Κι αὐτὸ εἶναι τὸ πλάσιμο ἀνθρώπων, πού νὰ κιάσουν τὸν ἑαυτό τους, νὰ ἡμερέψουν τὰ ἄγρια πάθη πού τοὺς ξανάβει μέσα τους ἡ πολυτροπὴ ζωὴ, νὰ τὴν κανοῦσαν αὐτὴ τὴ ζωὴ σύμφωνα μὲ τίς βιωτικὰς συνθήκας ἀληθινῶ πολιτισμοῦ.

Μὰ ποῖος νὰ τὰ κάμει αὐτὰ; Ὁ Θεοτόκης μὲ τὴ μεταρρύθμιση, οἱ Δεσποτάδες μὲ τὸ κεμερί τους, ἢ οἱ δασκάλου μὲ τὴν προγονομανία τους;

Ὁ Ἀλῆ Πασᾶς.

Ἦρα μας νὰ γνωριστοῦμε καί μὲ τὸν περιζήκουστο τὸν Ἀλῆ Πασᾶ, πού σήκωσε τοὺς καιροὺς ἐκεῖνους στήν Ἀνατολὴ περισσότερες φουρτούνες ἀπ' ὅλους τοὺς ἄλλους, ἰχτροὺς ἢ φίλους. Δὲν πολυταιριάζει βέβαια μὲ τὸ σκοπὸ μας νὰ χατομερήσουμε ζουγραφίζοντας καί χρωματίζοντας τὸν παράξενον αὐτὸν ἀντίλαλο καὶ ἀντίπαλο τῆς Τούρκικης βαρβαρωσύνης, πού ἀπὸ τὰ 1788 ἴσχυε μὲ τὰ 1820 ἔσπειρε ἀπὸ τὰ Γιάννινα φρίκη καί τρόμο σὲ χριστιανούς καί σ' Ὀθωμανούς. Εἶτανε μεγαλομανὴς Ἀρβανίτης, ἀποξενωμένος ἀπὸ τὸ ἔθνος του, καί κυριεμένος ἀπὸ τὴ φιλοδοξία νὰ γίνῃ μέγας Κυρίαρχος, δίχως ὅμως μεγαλῆτερα ψυχικὰ προτόνια ἀπὸ κοινὴ κουτοπονηριά καί κοινότρη σκληροκαρδωσύνη. Καλὰ μὰ τὴν ἀλήθεια κάνει ὁ δικός μας καί τὸν χαρακτηρίζει στενοκέφαλο καί ποταπὸ, μόνο κρῖμα πού δὲ στοχαστικὴ νὰ δώσῃ ἀνάλογους τίτλους καί σὲ μερικὸς δικούς μας, γιὰ χάρη τῆς δικαιοσύνης· παρὰ ξαναρχίζει τοὺς ὑποθετικούς του ἐκείνους συλλογισμούς, τοὺς ὄχι πολὺ σοφοὺς, τὰ αἰώνια ἐκεῖνα τὰ ἄν, καί

λη ἐπιρροὴ πού εἶχε στὸν τόπον. Αὐτὸ τὴν Τουρκία τὴ στενοχωροῦσε. Ἀκόμα ὁμοῦ περισσότερο στενοχωρήθηκε ἡ Πόρτα μὲ νέα πάλαι πολιτικὰ μεπεδέματα, ὅτα δηλαδὴ συγχροτήθηκε ἡ τετραπλὴ συμμαχία Ἀγγλίας, Ἀουστρίας, Ρουσίας καί Σουηδίας, ἐναντίον τοῦ Ναπολέοντα (1805). Μ' ἄλλους λόγους ἡ παντοτεινὴ τῆς σύμμαχη, ἡ Ἀγγλία, πῆγαινε τώρα μὲ τοὺς ἀντίπαλούς της, καί δὲν ἤξερε ἡ Τουρκία μὲ ποῖο μέρος νὰ πάη· μὲ τὴν τετραπλὴ συμμαχία, δηλαδὴ μὲ τὴ Ρουσία πού στάθηκε παντοτεινός της ἐχθρός, ἢ μὲ τὴ Γαλλία, πού γύρευε νὰ τὴν κομματιάσῃ ἐχθρὸς ἀκόμα. Ἀρχίσανε λοιπὸν τότες νὰ δουλεύουνε στήν Πόλη δὺο κόμματ' ἕνα, τὸ Γαλλικό, (Σουτζὸς καί Καλλιμάχης), δεύτερο, τὸ Ρουσικό, (οἱ Ἡγεμόνες Κωσταντίνος Ὑψηλάντης τῆς Βλαχίας, καὶ Ἀλέξαντρος Μουρούζης τῆς Μολδαβίας), ὡσὸτου ὁ Πρέσβης τῆς Γαλλίας κατάρφε νὰ πέσῃ ὁ Ὑψηλάντης καὶ ὁ Μουρούζης, καί νὰ διοριστοῦν Ἡγεμόνες ὁ Σουτζὸς καὶ ὁ Καλλιμάχης. Ἐνεργεῖ τότες ὁ Ἀγγλὸς ὁ Πρέσβης, καί ξανακορύνεται σὴ θέση τους ὁ Ὑψηλάντης καὶ ὁ Μουρούζης. Ἀξερνα ὁμοῦ ἐρεθίζεται ἡ Τουρκία ἀπὸ κάτι ἐνέργειες τῆς Ρουσίας στή Σερβία, ξεθαρρεῖται ἀπὸ νέα κατορθώματα τοῦ Μποναπάρτη, καί θανατῶναι τὸν Ἀλέξαντρο Ὑψη-

λάντη, τὸν πατέρα τοῦ ἡγεμόνα τοῦ Κωσταντίνου. Ἐφυγε αὐτὸς στή Ρουσία. Τότε εἶναι πού κατέβηκε ὁ Ἀγγλικὸς ὁ στόλος (1807), πέρασε πρῶτη φορὰ τὰ Δαρδανέλλια, καί παρουσιάστηκε στήν Πόλη γιὰ νὰ παραλάβῃ ρουσοτουρκικὸ πῶλεμο, καί ἀναγκάσῃ τὴν Τουρκία νὰ εἰρηνεψῇ μὲ τὴ Ρουσία. Μὲ τὴν ἐπίμονη ὁμοῦ ἐνέργεια τοῦ Γάλλου τοῦ πρέσβη, γύρισε ἀπραχτός ὁ Ἀγγλικὸς ὁ στόλος. Στὸ μεταξύ τὴν ἔτρωγε τὴν Τουρκία μεγάλη ἰσωτερικὴ ταραχὴ. Οἱ Οὐλαμάδες κ' οἱ Γενιτσαροὶ σηκώθηκαν, ἔριξαν τὸ χριστιανόφιλο Τρίτο Σελίμη, καὶ ἀνέβασαν τὸν Τέταρτο Μουσταφᾶ. Μαζὶ μ' αὐτὴ τὴν ἀναστάτωση ἔρχεται ἄλλη πάλαι Εὐρωπαϊκὴ μεπερδεψιά, ἡ εἰρήνη δηλαδὴ μεταξὺ Ρουσίας καί Γαλλίας. Κι ὄχι μονάχα εἰρήνη, παρὰ καί συμμαχία, πού βᾶση της εἶχε τὸ μίσοςμα τῆς Τουρκίας, καί λάθανε μέλιστα εἶδος ἄραβῶνα, ἡ Γαλλία τὰ Ἐρτάνησα, κ' ἡ Ρουσία τίς Ἡγεμονεῖες. Βίασταξε αὐτὴ ἡ κατάσταση ὡσὸτου ξανασυμμαχῆσε ἡ Ἀγγλία μὲ τὴν Τουρκία, στὰ 1809. Μ' αὐτὸ λοιπὸν τὸν τρόπο εἶχανε ξαναγυρίσει πάλαι τὰ δύστυχα τὰ Ἐρτάνησα ἀπὸ τὴ ρουσικὴ ἐκείνη αὐτονομία στήν πρῶτη τους προστάστρα τὴ Γαλλία.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ τής Παιδείας, γράφουν οι φημερίδες, δήλωσε πώς θα πάψει τον καθηγητή του Πανεπιστημίου κ. Νικόλαο Χατζιδάκη γ.α.τι, λέει, δημοσιογραφώντας εμποτισμένη τον βδελυρόν άγωνά των μαλλιαρών, και δε θα περιοριστεί μονάχα σ' αυτόνε αλλά άργότερα θα εφαρμόσει το ίδιο μέτρο και για τους άλλους δημοτικιστάδες καθηγητές.

Αυτό το κρίνουμε σα μιή καινούρια νίκη του άγωνα μας. Νά, λοιπόν που ή επίσημη Πολιτεία κατάλαβε πώς το κίνημα τών φωτισμένων ανθρώπων ξαπλώνεται σημαντικά, και καιρός να το πολεμήσει. Αδιάφορο δ για μās ό πόλεμος είναι ζωή.

Όσο για τον κ. Ν. Χατζιδάκη, είναι ό πρώτος, θαρούμε που θα πέσει θυμά τής Ίδίας, μέσα από το Πανεπιστήμιο. Για τούτο ή τιμή γι' αυτόν είναι μεγάλη. Τόσο περισσότερο μεγάλη, όσο έχει για παράδειγμα πλάι του, το μάρμακα του τού Γ. Χατζηδάκη, που ενώ σαν επιστήμονας γλωσσολόγος ένωσε το δικιο του άγωνα μας, όμως για φόβο των Ίουδαίων έτρεξε και μπηκε κάτω από τὰ φτερούγια του Μιστριώτη, και πασιζεί να μās πολεμά με όλα τα τιποτένια μέσα τής ευκοφαντίας.

Μά ό κ. Ν. Χατζιδάκης είναι νέος, από τή γενιά που ό άγώνας τών δημοτικιστάδων στηρίζει όλες τις έλπίδες του, από τήν καινούρια γενιά που θα πάρει μιή μέρα άπανου της τού ζήτημα, γιατί θα νιώσει και δέν μπορεί να γίνει άλλοιως—πώς ή Έθνηκη Ψυχή ή ζει άκόμα, ζει μέσα στα στήθια αυτόνων που φωνάζουν σήμερα για τή ζωντανή δλου του Έθνους γλώσσα.

ΚΑΙΝΟΥΡΙΟ κάλε άντραχάθημα τής Αστυνομίας μας. Ό χωροφύλακας Σαλτσάνης στον Πειραιά, έσπασε στο έζλο ένα φτωχό εργάτη, γιατί χρώσταγε, λέει, στον μάρμακα του χωροφύλακα 5 δραχμές.

Αν τού ζετάσουμε τού ζήτημα από τή νομική άποψη, θα φτάσουμε σε' άκόλουθο συμπέρασμα. Ό χωροφύλακας, που άντιπροσωπεύει τήν εκτελεστική έξουσία, έδικασε και καταδίκασε έναν πολίτη για ένα χρέος του. Μ' άλλα λόγια καταπίτησε τὰ δικαιώματα τής δικαστικής έξουσίας, με τού έτσι θέλω, και σήκωσε μ' αυτό τον τρόπο πρώτος τή σημαία μιās πολιτειακής επανάστασης. Ότα λοιπόν ή Αστυνομία, με τὰ διεσπαρμένα όργανά της, που καταπιέζουν με χίλια μέσα τού λαό, επαναστατεί, τί να κάμουμε οι πολίτες για να βρούμε τού δικιο τους, και να εφαρμόσουν τού νόμο;

Αν τού δούμε τού ζήτημα κι από τήν κοινωνική μεριά συμπεραίνουμε. Αφού ό χωροφύλακας, τού όργανο του Νόμου, δέν πάει στο δικαστήριο να βρει τού δικιο του, με τού παίρνει με τού χέρι του και με τού μπάτσο, τί να κάμει ό φτωχός πολίτης στους άλλους όμοιους του, αφού τού παράδειγμα τού τού δίνει ή έξουσία, που πρώτη αυτή αυτοδικει, και που μπορεί, τού κάτω κάτω τής γραφής, να μη τού δικαιώσει ούτε τού δικαστήριο, αν καταφύγει σ' αυτό και τύχει να είναι με' άλλο κόμμα;

ΑΛΛΟ σκότωμα τής ιστορίας μας, από τού Δέμο τούτση

λοιπό βασανίζεται να μās ζηγήση πώς αν ό Άλγης είχε μεγάλο νού, κι ά βροφτιζότανε κιόλας, δε θα είτανε άδύνατο να μās πάρη όλους μαζί του, να σκαρώση μεγάλο Χριστιανικό Κράτος, και να κάμη περιττή τήν Έλληνική Έπανάσταση! Κρατήστε τού χαμόγελο αν μπορείτε. Κρατήστε ύστερα και τήν εθνική άγανάχτηση, που πήγε να φανταστή τούτο άφύσικο πράμα, για να βρη τρόπο να δείξη πώς καλλίτερο να μās έρχότανε τού καλό από κάποιον άλλο να κάμε, παρά που ήρθε, όσο ήρθε, από τή δική μας τή θυσία. Αγιάτρευτη άρρώστια αυτή τών προπατόρων μας, τών παππάδων μας, τών πατέρων μας, με και τών σημερινών μας άκόμα.

Ό Άλγ Πασάς έπρεπε να είναι όπως είτανε, και στάθηκε για καλό μας αυτό, επειδή ή πολιτική του τή βοήθησε και τήν έξέσπασε τήν Έλληνική Έπανάσταση. Στάθηκε όμως για καλό μας και για άλλο έπίσης σοβαρό λόγο, που έγινε άφορη ή γνωριστή και να δοξαστή ή μεγαλύτερη φυλή που φάνηκε στον τόπο ύστερ' από τούς Σπαρτιάτες, ή Σουλιώτικη ή φυλή. Η φύλητα εκείνη ή άγράμματη κ' ή άδασκάλευτη, που μās έδειξε τί λογής ξανάρχεται και τί λογής ξαναφέγγει ό άληθινός ό Έλληνομός.

(άκολουθεί) ΑΡΓΥΡΗΣ ΕΦΤΑΛΙΩΤΗΣ

τή φορά. Έγινε επιτροπή για ν' αλλάξει τήν όνομασία τού κάθε μαχαλά τής Άθήνας που αφέρι κακόχρον ή άδικαιολόγητον όνομα κατά τις φημερίδες μας.

Έτσι λοιπόν παρουσίασε μιή λίστα ή επιτροπή, που με δούτη γίνεται ή Πλάκα «συνοικία Λυσικράτους», ή Γαργαρέτα «συνοικία Διονύσου», τὰ Πετράλωνα «συνοικία Βαρσάρου και Μελίτου», τὰ Παντρεμενάδικα «Άρδητού», τού Παγκράτι «Γμηττού», τού Γκαζοχώρι «Κεραμεικού», τού Πιθαράδικα «Άρεως», τὰ Σφαγεία «Σικελίας» και τού Χελιδάρου... «Ακαδημία Πλάτωνος!»

Τού να φαίνονται στα μέλη τής επιτροπής τὰ σημερινά όνόματα τών μαχαλάδων μας «κακόχρον» κάτι πάει κ' έρχεται, αφού τὰ περισσότερα από δούτα είναι δασκάλοι. Κείνα που δε μπορούμε να νιώσουμε είναι τού γιατί να τούς φαίνονται «άδικαιολόγητα». Ό λαός μας για κάθε όνομα έχει και μιή παράδοση, κ' ένα μύθο. Και λοιπόν τί καλύτερη δικαιολογία χρειάζεται από τήν παράδοση;

Άχ! που μās σέρνει ή προγονομανία! Όλα να τὰ σβύσουμε, όλα τὰ σημερινά να τὰ καταστρέψουμε, νάναστήσουμε μονάχα τὰ παλιά όνόματα, κι ό κόσμος ής χαλάσει.

Πρέπει να τολμολογήσουμε, πώς τρελλότερους ταφογούτες από μās δέν είδε ό κόσμος ίσαμα τώρα.

ΠΡΟΣΕΥΧΗ

Τώρα που ή αδερφοδία μου με προσοχή μεγάλη, Στέκεται θυμιατίζοντας μπροστά στο κοινοτάσιο, Η μάνα μου, κι ό κύρης μου κ' έγώ κ' ή αδερφή μου, Προς τού Θεό τού πνεύμα μας υψίζουμε κ' εντός μας Δέησης λόγια ύψώνουμαι. Κ' ή μάνα μου: «Θεέ μου Κόφτε μου μέρες όσες θές και δίν' τις στα παιδιά μου». Κι ό κύρης μου: «Νά γήρασα να δω να καμαρώσω Τού γού μου και τήν άπληρη μικρή μου θυγατέρα». Κι ή αδερφοδία μου: «Άδαινε γάνκειά μου Παπαγία, Τη γασμενά στις γούστες μου, τὰ γουθλια στο περβόλι». Κ' έγώ: «Χριστέ μου άσκήμηνε λιγάκι τήν καλή μου, Να μην τήν άγαπούνε πια τὰ τόσα παλικάρια, Γιατί φοβήμαι και θαρρώ πώς θα με λημονήση, Και μιν έσπέρα θάν τή δώ γυρήνη σ' άλλα στήθια».

Συμύρη (1)08. ΤΩΝΗΣ ΧΡΗΤΙΑΝΗΣ

Η ΛΕΙΑΚΑ

Τα μονομηνιάτικα.

Έτσι λένε τὰ αδέρφια, που γεννιώνται τον ίδιο μήνα, και άλλο χρόνο. Στην Ήλεια ύπάρχει ή πρόληψη πώς ό μονομηνιάτικος δέν πρέπει να ιδει τον αδερφό του, είτε σερνικός είτε θηλυκός είναι, ούτε νεκρό ούτε γαμπρό. Γιατί αν τότε ιδεί θα πεθάνει άπάνω στο χρόνο. Κ' οι δυστυχισμένοι μονομηνιάτικοι, είναι καταδικασμένοι, να μη δώτουμε τον τελευταίο άσπασμό στο νεκρό αδερφό τους!

Είναι όμως μέσο να ξεφύγουμε τού έμπόδιο αυτό και τού δώσουμε τού νομικό φίλημα. Τού εξής: Γεμίζουμε δηλ. τού στόμα τους νερό, σκεπάζουμε τὰ μούτρα τους με μιή μπόλια και μπαμπουλωμένοι που θάνα, πλησιάζει ό ένας τον άλλο με μούτρο, και μπουχίζουμε τις μπόλιες με τού νερό πώχουμε στο στόμα. Έσκεπαζούνται και φιλιούνται. Και με τού μπουχισμα αυτό ξεφεύγουμε τής μοίρας τού γραφτό.

Ότε να κοινωνήσουμε μαζί πρέπει τὰ μονομηνιάτικα. Άλλ' μπαίνει στην εκκλησιά ό ένας αδερφός, όταν κοινωνήσει και βγει ό άλλος.

Τα πιστροδία.

Σά φύγει ή νύφη απ' τού πατρικό της σπίτι, κ' είτε στην ίδια πόλη μένει, είτε σε άλλη χώρα πάει, δέν παγαίνει κανένας απ' τούς συγγενήδες της να τήν επισκεφτεί, πριν κάμει τὰ πιστροδία. Πρέπει δηλ. σε όχτώ ή περισσότερες απ' τού γάμο της μέρες, να γυρίσει και κάμει έπίσκεψη στο πατρικό της σπίτι. Κι από τότε έχουν οι δικιο της τού λεύτερο να πηγαίνουν και τή βλέπουνε.

Σε άλλα μέρη όμως δέν έχουνε τή συνήθεια αυτή. Στο Μεσολόγγι μάλιστα τή δεύτερα τού γάμου—οι περισσότεροι γάμοι εκεί γίνονται τήν Κεριακή—πηγαίνουν οι δικιο τής νύφης άντρες, γυναίκες, κορίτσια κι άγόρια μαζί και διασκεδάζουνε στο γαμπρού τού σπίτι.

Κρασοφιλία ή ξέλαση.

Με τις ζημιές που πάθανε οι χτηματίηδες τις τελευταίες χρονίες, πολλά άμπέλια και σταφίδες κιντυνεύουνε να μέινουνε χέρσα, γιατί δέν έχουνε τὰ μέσα να τὰ καλλιεργήσουνε. Δέν τούς άρνήνουνε όμως οι καλοί γειτόνοι και καλοί πατριώτες να πάνε χαμένοι.

Τις Κεριακές ή τις γιορτές, που έχουνε σκόλη, σηκώνονται πολλοί μαζί και με τού κλαδευτήρι ή τού τσαπί στο χέρι, πηγαίνουνε στο ξεπεσμένου γειτόνα τού ύποστατικό και χωρίς πληρωμή εργάζονται ως τού γιόμα. Και δυό-τρεις φορές έτσι πηγαίνονται τού μπερίζουνε. Ό νοικοκύρης όμως είναι ύποχρεωμένος να τούς πάγει τού φαγητό τους και τού κρασί τους και σα σκολάσουνε τού βίχουνε στο φαγητό.

Η εργασία που γίνεται έτσι λέγεται κρασοφιλία ή ξέλαση.

Η Μαριορή κι ό Τριτσιμπιδας.

Στου Άλα τὰ ψηλώματα ζούσε κατά τὰ 1845 μιή πολυ όμορφη κοπέλλα, ή Μαριορή, ή όμορφότερη απ' όλα τὰ κορίτσια τής Ήλειας. Ζει άκόμα μιή άνιψά της, που έχει τού χάνι στο δίστρατο, τού Άάλα και Δούκα. Είναι γερόντισσα, αλλά διακρίνει κανέναν άκόμα, στα μορφοδεμένα σουρίτια τού προσώπου της, τήν όμορφη ράτσα τής γενιάς τής Μαριορής.

Η Μαριορή είτανε άρθωνιασμένη με τον Τριτσιμπιδα, πλούσιο άρχοντόπουλο απ' τή Μπαρμπάσaina. Η Μπαρμπάσaina, χωριό κοντά στον Πύργο, φημιστήνε όχι μονάχα απ' τού Τριτσιμπιδα τού τραγούδι, αλλά και στις μέρες μας, απ' τού κίνημα τού Παπαστασινού για τού σταρδικό ζήτημα.

Στον καιρό τής σλαβιάς κατοικούσανε τού Άάλα πλούσιοι Τούρκοι μπέηδες, κι άκόμα ύπάρχουνε τὰ θέματα απ' τὰ μεγάλα σεράγια τους. Ντόπιοι απ' τού Άάλα καπεταναίοι βγήκανε οι Καραμεραίοι, που στην Έπαναχτηση, με τού Μεταξά και τούς Πετμεζάδες, διώξανε από κεί τούς Τούρκους και πολλούς απ' αυτούς σκλαβώσανε:

Λουκίσσα με τὰ κούρα νερά, με τούς πολλούς κανάλους και Άάλα με τούς Μπέηδες, με τούς καλούς πασάδες και σ' καϊμένη Μπασιαρά με τις βαρείες κινιάδες, όπου δέν καταδέχονταν τή γή να τήν πατούνε, και τώρα εγενήκανε κοπέλλες τών ραγιαδών, και τώρα καταδέχτηκαν πεζοί να σηκωθούνε, πεζοί να φύγουν, βρέ παιδιά.

Η Λουκίσσα είναι μιή βρύση μέσα σ' ένα βαθύ λάκκωμα, άριστερά καθώς άνεβαίνουμε στο Άάλα, και προτού φτάσουμε άκόμα στο Δούκα. Φαίνεται πώς κάποια Δούκισσα τήν έφτιασε, γιατί και τού χωριό τού Δούκα είτανε τον παλιό καιρό Δουκώνε φιούδο. Τού Δούκα απέχει μιή ώρα απ' τού Άάλα και τού Μπασιαρά, μικρό χωριουδάκι, είναι πλησιέστερ' άκόμα.

Τού Άάλα ύστερ' απ' τήν Έπανάσταση διατήρησε μεγάλο άρχοντολόγι και πολλούς κωπιτανέους. Πολλοί απ' αυτούς ζητήσανε τή Μαριορή, άλλ' οι γονέοι της προτιμήσανε τού πλουσιόπαϊδο τής Μπαρμπάσαινως. Από τότε είχανε άρχισει οι άνθρωποι